

КЮШИКИ (В) (-ух) аҗагабы, башмаг—башмаки, ботинки, сапоги.
 КЮЪИН (В) (-ух) папаг, шапка—шапка, головной убор.
 КИРАКЕНПЕСУН гаггылдамаг (тојуг)—кудахтать (с курице)
 КИРАФИНКИА (-ух/-ох) графин—графин.
 КИУД (В) (-ух) чәлләк, чан—чан, бочка.
 КИУЗ КИУЦИ мүркү—дремота.
 КИУЗПЕСУН//КИУЦИПЕСУН мүркүләмәк, мүркү дөймәк—дремать.
 КИУИ (В) (-ух) зоол. јапалаг—филин.
 КИУИН, КИУБЪИН түстү—дым.
 КИУИНЛА түстүлү—дымный, с дымом.
 КИУИНБЕСУН, КИУБИЙНБЕСУН түстүләмәк, түстү бурахмаг—дымить, пускать дым.
 КИУКИ (В) күләш, саман—солома, саман.
 КИУКИУЗ чөмәлмиш—сидящий на корточках.
 КИУКИУЗБАКСУН чөмәлмәк—сесть на корточки.
 КИУКИУЗБЕСУН чөмәлтмәк—посадить на корточки.
 КИУКИУН вызылты—жужжание.
 КИУКИУПСУН вызылдамаг—жужжать.
 КИУЛ (-ур-ух) торпаг, јер—почва, земля.
 КИУЛТИДЕСУН гуртумламаг, гуртумла ичмәк—пить глотками.
 КИУЛТИЕСУН см. Къуртлесун
 КИУНКИУЛ (В) (-ух) зоол. сөчәк—жук.
 КИУНКИУРИ (-ух/-й-ох) зоол. гунгурай, торагај—горлица.
 КИУПКИУП јункүл, шит адам—легкомысленный, несерьезный человек.
 КИУПКИУПЛУГЪ јункүллүк, шитлик—легкомысленность, несерьезность.
 КИУР (-ур-ух) гаја—скала.
 КИУРЦИКИАЛ (В) см. Кіузітал.
 КИУЦИПЕСУН (В) см. Кіузпесун.
 КИУШ (В) см. Кіуз.
 КИУШДЕСУН (В) тикмәк, гурмаг—строить, построить.
 КИУШЕЕКІСУН чөмәлтмәк—посадить на корточки.
 КИУШЕЕСУН чөмәлмәк—сесть на корточки.
 КИУШТИАЛ (В) см. Кіузітал.
 КИУЧИАН/КИУБЧИАН 1) күчүк, ит баласы—щенок;
 2) ағачын дасындан галхан тәзә зәғ—корневой росток дерева.
 КИУБЪИН (Н) см. Кіуич.
 КИУБЪИНБЕСУН (Н) см. Кіуинбесун.
 КИУБЧИАН (Н) см. Кіучан.

КАВУР, КАУР кафир, атәшпәрәст—гяур, огнепоклонник.
 КАВУРБАКСУН//КАУРБАКСУН кафир олмаг, атәшпәрәст олмаг—быть (стать) гяуром, огнепоклонником.
 КАВУРБЕСУН//КАУРБЕСУН кафирлаји гәбул етдирмәк кафир етмәк, атәшпәрәст етмәк—превратить в гяура, огнепоклонника.
 КАВУРЛУГЪ//КАУРРУГЪ кафирлик, атәшпәрәстлик огнепоклонство.
 КАУР (В) см. Кавур.
 КАУРБАКСУН (В) см. Кавурбаксун.
 КАУРБЕСУН (В) см. Кавурбесун.
 КАУРРУГЪ (В) см. Кавурлугъ.
 КАВВАВЗАВ ағзыбош, ағзыјартыг—болтун, не умеющий хранить тайны.
 КАВВАВЗАВЛУГЪ ағзыбошлуг, ағзыјартыглыр—болтливость, искусство хранить тайну.
 КАВВАВЗАВРИ үзүмүн бир нөвү—один из сортов винограда.
 КАВДАВГ (В) см. Кедавь.
 КАВР¹ гарышыг—смесь, помесь.
 КАВР² дөлләнмә—оплодотворение, размножение.
 КАВРАВМЗАВ (-ух/-ох/-ух-хо) гәбир—гроб, могила.
 КАВРАВМЗАВЛУГЪ гәбристанлыг, гәбристан—кладбище.
 КАВРАВМДЗУХ (Н) см. Кабрьмяав.
 КАВРБАКСУН гарышыг олмаг, гатышыг олмаг—быть смешанным, вмешанным.
 КАВРБСУН гарышдырмаг, гатышдырмаг—смешать, перемешать.
 КАВРЕСУН гарышмаг, гатышмаг—смешаться, вмешаться.
 КАВРЕХ һејванларын мајаланма дөврү—течка, период спаривания животных.
 КАВРРЕХБАКСУН мајаланма—быть в течке.
 КАВРКУЪР гатышыг, гарышыг, гарма-гарышыг—смешанный, запутанный.
 КАВРКУЪРБАКСУН гарышмаг, гатышмаг—вмешивать-ся, смешиваться.
 КАВРКУЪРБЕСУН гатышдырмаг, гарышдырмаг, гатыб-гарышдырмаг—смешать, вмешать, перепутать.
 КАВРКУЪРЕСУН гарышмаг, гатышмаг—вмешаться, вмешиваться.
 КАВРКУЪРЛУГЪ//КАВРКУЪРРУГЪ гатышыглыг, гарышыглыг, гарма-гырышыглыг—неразбериха, хаотичность, беспорядочность.

КАЪРКУЪРРУГЪ (В) см. Каъркуърлугъ.
КАЪРЛУГЪ//КАЪРРУГЪ гарышыглыг, гатышыглыг—запутанность, беспорядок, волнение.
КАЪРРУГЪ (В) см. Каърлугъ.
КЕДАБЪЙ//КАЪДАБЪГ (-хо/-ух) балаг, чамыш баласы—буйволенок.
КЕЙНА енинэ—в ширину.
КЕЙНА-БОХОЙНА енинэ, узунуна, енинэ-бојуна—вдоль и поперек.
КЕЛЕ//КОБЛОБ чох, артыг, олдугча, дедикчэ—много, очень, весьма, слишком.
КЕЛЕАБЪЙТКІАЛ//КОБЛОБАЙТКІАЛ чохданышан, нагал, чэрэнчи—болтун, болтливый, говорун.
КЕЛЕЛУГЪ//КОБЛОБЛУГЪ чохлуг, артыглыг, сајсызлыг—множество, многочисленность.
КЕНК кениш, енли, кен—просторный, широкий, обширный.
КЕНКБАКСУН кенишләнмэк, кенләнмэк, кенләмэк—ширяться, расширяться.
КЕНКБЕСУН кенишлэндирмэк, енләтмэк, кенәлтмэк—расширить, расширять, развертывать.
КЕНК-БОЛ кен-бол, кениш—просторный, привольный.
КЕНК-БОЛЛУГЪ кен-боллуг, кенишлик—приволье, раздолье.
КЕНКЛУГЪ кенишлик, енлилик, кенлик—простор, раздолье.
КЕРКЕЦІ (В) килсэ—церковь, храм.
КИЖ (Н) см. Даънг.
КИЖБАКСУН (Н) см. Даънгбаксун.
КИЖБСУН см. Даънгбесун.
КИЖЛУГЪ (Н) см. Даънглугъ.
КИЖЛУГЪБСУН (Н) см. Даънглугъбесун.
КИЗИР (В) онбашы, кизир—десятник.
КИЗКИ//КУЪЗКИ (-ух//й-ох) күзкү—зеркало.
КИЙАБ мн. нет өд—желчь.
КИЙАБР (Н) (-хо//м-ух) зоол. көјәрчин—голубь.
КИЛАБ (-ух//ох) килэ—ягода.
КИЛАБМАЦІОЙ (-ур-ух) килэмәрчан—звездочка.
КИЛЕЙ килей, шикајәт—жалоба, выражение недовольства.
КИЛЕЙБЕСУН килејләнмэк, шикајәтләнмэк—жаловаться, выражать недовольство.
КИМКАБ кәнддә кишиләрин сәһәр вә ахшам үстү жығы-

лыб сөһбәт едән јер, кимкә—место сбора мужчин по утрам и вечерам для беседы в селении.

КИР жығылы, жығылмыш, топланмыш; жығын—накопленный, куча, собранный в одну кучу.

КИРАБВАБ (Н) фүрсәт, имкан—момент, удобный случай.

КИРБСУН жымаг, топламаг—собрать, набрать, накопить; копить, собирать, накапливать.

КИРВАБ човгун, туфан, бәрк сојуг—буря, метель, вьюга.
КИРВАБНКАБ уст. кирвәнкә (400 г.)—фунт (400 г.).

КИРАБФРАБНКИ күлафирәнки—беседка.

КИРЕСУН жығылмаг, топланмаг—собраться, скопиться, накапливаться, собираться, скапливаться.

КИРК (Н) (-ур-ух) китаб—книга.

КИЦІ (Н) (-ур-ух) хәтт, чызыг—линия, черта.

КИЪКОЪЙИЪН//КУЪКЕЪИН (Н) (-хо) зоол. киковун, мозалан—овод.

КОБДАБЪЙ (Н) см. Кобдаък.

КОБДАБЪЙБАКСУН (Н) см. Кобдаъкбаксун.

КОБДАБЪЙ//КОБДАБЪЙ 1) гыса, көдәк—короткий, краткий. Кобдаък поп гыса сач—короткий волос. Кобдабъй их-тилаът гыса сөһбәт—короткий разговор; 2) гыса, алчаг—короткий, низкий. Кобдабъй амдар алчагбој, бәстәбој адам—человек низкого роста.

КОБДАБЪЙБАКСУН//КОБДАБЪЙБАКСУН гыса олмаг, көдәк олмаг, гысалмаг, көдәлмәк—быть (стать) коротким, низким.

КОБДАБЪЙБЕСУН (Н) см. Кобдаъкбесун.

КОБДАБЪЙБСУН//КОБДАБЪЙБСУН көдәлтмәк, гысалтмаг, алчаг етмәк—укорачивать, делать коротким, кратким, низким.

КОБДАБЪЙЛУГЪ (Н) см. Кобдаъклугъ.

КОБДАБЪЙЛУГЪ//КОБДАБЪЙЛУГЪ көдәклик, гысалыг; алчаглыг—короткость, низкость, низость.

КОБДАБЪН (Н) см. Уънугъ.

КОБДАБЪНИН (Н) см. уънугъун.

КОБЗАБМАБ көзәмә, ағзынадәк (тахылла) долу чувал—переполненный большой шерстяной мешок.

КОБЪЙ (Н), ГОГ (В) мн. нет 1) көј, сәма—небо, пространство; 2) јашыл, көј—зеленый, синий.

КОБЪЙИН (Н), ГОГИН (В) (-хо//ух) 1) јашыл—зеленый. □ Кобъйин о(й) 1) көј от—зеленая трава; 2) көј рәнк—синий (цвет), голубой (цвет); 3) јаш—сырой.

КОБЪЙИНБАКСУН (Н), ГОГИНБАКСУН (В) 1) көј олмаг, көјәрмәк, јашыллашмаг—зеленеть, стать зеленым;

2) көјәрмәк, көј рәнкдә олмаг—синеть, посинеть, быть голубым.

КОБЙИНБАЛАНКЪОЙ *бот.* көј бөјүрткән—зеленая ежевика.

КОБЙИНБЕСУН (*H*), ГОГИНБЕСУН (*B*) 1) јашыллашдырмаг, көјәртмәк—озеленить, делать зеленым; 2) көјәртмәк, көј рәнкдә етмәк—сделать синим.

КОБЙИНХЪОБЪКЪ *мед.* көјәскүрәк (*хәстәлик*)—коклюш (букв., *зеленый кашель*).

КОБЙУНЛУГЪ (*H*), ГОГИНЛУГЪ (*B*) 1) јашылдыг, көјлүк—зелень, растение, растительность; 2) көјлүк; көј рәнклилик—синева; синяк.

КОБЛОБ (*B*) *см.* келе.

КОБПКОБЙИН (*H*), ГОПГОГИН (*B*) көмкөј, түнд көј там јашыл—совсем голубой, совсем синий.

КОБИРУБДЖ (*H*) *см.* Зид.

КОБЛОБАЙТКІАЛ (*B*) *см.* Келеайиткіал.

КОБЛОБЛУГЪ (*B*) *см.* Келедугъ.

КОБЛОБШ (*B*) (-ух) рәгс, ојнама—танец, пляска.

КОБЛОБШПЕСУН (*B*) рәгс етмәк, ојнамаг—танцевать, плясать.

КОБМИШ (-ух// -хо) *зоол.* чамыш—буйволана.

КОБРДИ (*B*) 1) ннзә, мыздаг; чида—копье; 2) тылынч—сабля.

КОБРУБДЖНАБКОД (*H*) *см.* Зиддаход.

КОБТРУБМ *мл. нст.* көтүрүм, күчдән дүшмүш, зәифләшмиш (*hejvan*)—обессиленный, ослабленный (животное).

КУРДАКІ (-ух// -хо) чәлтик бичиләндән сонра галан күләшли саһә—поле после жатвы чалтыка.

КУЪКЕЪИЪН *см.* Кийкөъиън.

КУЪКУЪМ гуллу мис су габы, күјүм—большой медный кувшин для воды.

КУЪЛДУЪР-КУЪЛДУЪР килдир-килдир, килә-килә—по капле, каплями.

КУЪЛЛАБ (-ух// -хо) күллә—пуля.

КУЪМУЪШ күмүш—серебро.

КУЪНДАБ (-ух// -ох) күндә, хәмар күндәси—комоч теста, круглый кусок теста.

КУЪНДАББЕСУН күндәләмәк (*хәмири*)—скатывать тесто.

КУЪРЗАБ *зоол.* күрзә—гадюка.

КУЪРКАБНИ хырда вә гара рәнкли бугда, күлкәнә—мелкая и черноватая пшеница.

КУЪРКУЪР (*H*) *см.* Гурдендж.

КУЪРКУЪРКІАЛ *см.* Дөърдөъркіал.

КУЪРУБ (*H*) 20 пуд бугда, јахуд 20 пуд арпа—20 пудов пшеницы или 20 пудов ячменя.

КУЪРДЖИ күрчү—грузин.

КУЪРДЖИН күрчү(нүн)—грузинский. □ Куьрджин

муз күрчү дили—грузинский язык.

КЪ

КЪА¹ ијарми—двадцать.

КЪА² *част.* вә, илә—и, да. *Фикъайекъ акъсун* эт вә чакы алмаг—купить вино и мясо.

КЪАВ (*B*) сүнкәр—губка.

КЪАБАГЪ (*B*) (-ух) *см.* Къувангъ.

КЪАВУЛ гәбул—прием, принятие.

КЪАВУЛБАКСУН гәбул олунмаг—быть принятым.

КЪАВУЛБЕСТІЕСУН гәбул етдирмәк—заставить (*просить*) принимать.

КЪАВУЛБЕСУН гәбул етмәк—принимать; одобрять.

КЪАВАР (-ух// -хо) 1) габар—волдырь; 2) дөјәнәк—мозоль.

КЪАВАРБАКСУН 1) габар олмаг—покрываться волдырями; 2) дөјәнәк олмаг—покрыться мозолями.

КЪАВАРБЕСУН габарлатмаг—мозолить.

КЪАВАР-КЪАВАР 1) габар-габар, јаралы-паралы—весь покрытый волдырями, израненный; 2) габарлы—мозолистый.

КЪАВАР-КЪАВАРБАКСУН *см.* Къаварбаксун.

КЪАВАР-КЪАВАРБЕСУН габар-габар еләмәк—набивать мозоли, покрываться волдырями.

КЪАЗАРЛА габарлы, дөјәнәкли—покрытый волдырями, мозолистый.

КЪАВАРНУТІ габарсыз, дөјәнәксиз—без волдыря, без мозоля.

КЪАГЪЫЗ (*H*) *см.* Кағыз.

КЪАДАГЪА гадаған, гадаған етмә—запрет, запрещение.

КЪАДАГЪАБАКСУН гадаған олунмаг—быть запрещенным.

КЪАДАГЪАБЕСТІЕСТІЕСУН гадаған етдирмәк—заставить (*просить*) запрещать, воспрещать.

КЪАДАГЪАБЕСУН гадаған етмәк—запретить, воспретить.

КЪАЗ (-ур// -ух) *зоол.* газ—гусь.

КЪАЗАЙШСУН газанмаг, кәлир әлдә етмәк—зарабатывать, получать прибыль (*выгоду*).

КЪАЗАИНШБЕСУН *см.* Къазайиншсун.

КЪАЗАНДЖ (*H*) (-хо) газанч, фајда, мәнфәәт—барыш, заработок, выгода, прибыль.